

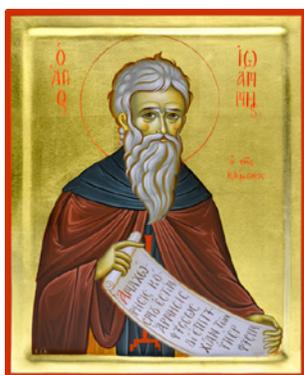
Τριώδιον Κατανυκτικόν

Ένα Πνευματικό Ταξίδι
πρὸς τὸ **Τέλος** τοῦ **παλαιοῦ**
καὶ τὴν **Ἀρχή** τοῦ **Νέου**

■ Περίοδος τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς; † Κυριακὴ Ὁσίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος

Ὁμιλία εἰς τὴν Δ΄ Κυριακὴν τῶν Νηστειῶν* Ἡ θεοδρόμος Κλίμακα τοῦ Παραδείσου

Γιατί ἡ Ἐκκλησία τοποθετεῖ αὐτὸν τὸν Ἅγιο στὸ μέσον τῆς Νηστείας, ὡσὰν τὴν πρὸ ἅγια Εἰκόνα, ὥστε νὰ ἀτενίζουν ὅλοι σὲ Αὐτόν;

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος. Ποίος εἶναι αὐτός; **Εἶναι** ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἐβίωσε καὶ ἔγραψε τὴν **Κλίμακα** τοῦ **Παραδείσου**, ποὺ ἐβίωσε τὴν ἀνάβασι τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν κόλασι μέχρι τὸν Οὐρανό, μέχρι τὸν Παράδεισο. **Αὐτός** ἐβίωσε τὴν κλίμακα ἀπὸ τὴν γῆ μέχρι τὸν Οὐρανό, τὴν κλίμακα ποὺ ἐκτείνεται ἀπὸ τὸν πυθμένα τῆς κολάσεως τοῦ ἀνθρώπου μέχρι τὴν κορυφὴ τοῦ Παραδείσου.

Ἐβίωσε καὶ ἔγραψε. Ἄνθρωπος πολὺ μορφωμένος, πολὺ σπουδαγμένος. Ἄνθρωπος ποὺ ὠδήγησε τὴν ψυχὴ του εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ Χριστοῦ, ποὺ τὴν ὠδήγησε ὀλόκληρη ἀπὸ τὴν κόλασι στὸν παράδεισο, ἀπὸ τὸν διάβολο στὸν Θεό, ἀπὸ τὴν ἁμαρτία στὴν ἀναμαρτησία, καὶ ποὺ θεόσοφα μᾶς περιέγραψε ὅλη αὐτὴ τὴν πορεία, τι δηλαδὴ βιώνει ὁ ἄνθρωπος πολεμώντας μὲ τὸν κάθε διάβολο ποὺ βρίσκεται πίσω ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. **Μὲ** τὴν ἁμαρτία μᾶς πολεμαίει ὁ διάβολος, καὶ μένα καὶ σένα, Ἀδελφέ μου καὶ Ἀδελφῆ μου. **Μᾶς** πολεμαίει μὲ κάθε ἁμαρτία.

Μὴν ἀπαταῶσαι, μὴ νομίξης πὼς κάποια μικρὴ καὶ ἀσθενὴς δύναμις σου ἐπιτίθεται. **Ὅχι!** **Αὐτός** σου ἐπιτίθεται! **Ἀκόμη** καὶ ἂν εἶναι ἕνας ρυπαρὸς λογισμὸς, μόνο λογισμὸς, γνῶριζε ὅτι αὐτὸς ὀρμᾶ κατεπάνω σου. **Λογισμὸς** ὑπερηφανείας, κακῆς ἐπιθυμίας, φιλαργυρίας,... **Ἐνα** ἀναρίθμητο πλῆθος λογισμῶν ἔρχεται κατεπάνω σου ἀπὸ ὅλες τὶς

πλευρές. **Κ**αι σύ, τί εἶσαι ἐσύ;

Ὡ, **Κλίμακα τοῦ Παραδείσου!** Πῶς, πάτερ Ἰωάννη, μπόρεσες νὰ στήσης αὐτὴ τὴν **Κλίμακα τοῦ Παραδείσου** ἀνάμεσα στὴν γῆ καὶ στὸν Οὐρανό;

Ἄν τὴν ἔσχισαν οἱ δαίμονες, δὲν τὴν ἔκοψαν, δὲν τὴν ἔσπασαν; **Ὅχι!**... **Ἡ** νηστεία τοῦ ἦταν μία φλόγα, μία φωτιά, μία πυρκαϊά. **Π**οιός διάβολος θὰ τὴν ἄντεχε; **Ὅ**λοι ἔφυγαν πανικοβλημένοι, ὅλοι οἱ δαίμονες ἔφυγαν κινηγημένοι ἀπὸ τὴν ἔνδοξη καὶ θεία του προσευχή, ὅλοι οἱ δαίμονες ἔφυγαν τρομοκρατημένοι ἀπὸ τὴν νηστεία του, ὅλοι οἱ δαίμονες ἐξαφανίσθηκαν ἀπὸ τὴν πύρινη, τὴν φλογερὴ προσευχή του.

Ἡ Κλίμακα τοῦ Παραδείσου! **Τί** εἶναι αὐτή; **Εἶ**ναι οἱ ἅγιες ἀρετές, οἱ ἅγιες εὐαγγελικὲς ἀρετές: ἡ ταπεινὼσις, ἡ πίστις, ἡ νηστεία, ἡ πραότης, ἡ ὑπομονή, ἡ ἀγαθότης, ἡ καλωσύνη, ἡ εὐσπλαγχνία, ἡ φιλαλήθεια, ἡ ἀγάπη στὸν Χριστό, ἡ ὁμολογία τοῦ Χριστοῦ, τὰ παθήματα χάριν τοῦ Χριστοῦ.

Αὐτὲς καὶ ἄλλες πολλὲς ἅγιες καινοδιαθηκικὲς ἀρετές. **Κά**θε Ἐντολὴ τοῦ Χριστοῦ, Ἀδελφοί μου· **αὐ**τὸ εἶναι ἀρετὴ. **Τὴ**ν τηρεῖς; **Τὴ**ν ἐφαρμόζεις; **Π.**χ. τὴν Ἐντολὴ Του περὶ νηστείας τὴν τηρεῖς, τὴν ἐφαρμόζεις; **Ἡ** νηστεία εἶναι ἅγια ἀρετὴ, εἶναι σκαλοπάτι τῆς Κλίμακος ἀπὸ τὴν γῆ στὸν Οὐρανό. **Ἡ** νηστεία, ἡ εὐλογημένη νηστεία, ὅπως καὶ ὅλη ἡ **Κλίμακα** ἀπὸ τὴν γῆ στὸν Οὐρανό.

Κάθε ἀρετὴ εἶναι ἕνας μικρὸς παράδεισος. **Κά**θε ἀρετὴ τρέφει τὴν ψυχὴ σου, τὴν κάνει μακαρία, κατεβάζει στὴν ψυχὴ σου θεία, οὐράνια ἀνάπαυσι. **Κά**θε ἀρετὴ εἶναι ἕνα χρυσὸ καὶ διαμαντένιο σκαλοπάτι στὴν κλίμακα τῆς σωτηρίας σου, στὴν κλίμακα ποὺ ἐνάωνει τὴν γῆ μὲ τὸν Οὐρανό, ποὺ ἐκτείνεται ἀπὸ τὴν δικὴ σου κόλασι μέχρι τὸν δικό σου Παράδεισο. **Γι'** αὐτὸ καμμία ἀπὸ αὐτὲς δὲν εἶναι ποτὲ μόνη τῆς.

Ἡ πίστις στὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό δὲν εἶναι ποτὲ μόνη τῆς. **Ἐ**κδηλώνεται μὲ τὴν προσευχή, μὲ τὴν νηστεία, μὲ τὴν ἐλεημοσύνη, μὲ τὴν ταπεινώσι, μὲ τὰ παθήματα χάριν τοῦ πλησίον. **Ὅ**χι μόνον ἐκδηλώνεται ἀλλὰ καὶ ζῆ καθε ἀρετὴ, ἐπειδὴ ὑπάρχει ἡ ἄλλη ἀρετὴ. **Ἡ** πίστις ζῆ μὲ τὴν προσευχή, ἡ προσευχὴ ζῆ μὲ τὴν νηστεία, ἡ νηστεία τρέφεται μὲ τὴν προσευχή, ἡ νηστεία τρέφεται μὲ τὴν ἀγάπη, ἡ ἀγάπη τρέφεται μὲ τὴν εὐσπλαγχνία.

Ἐτσι κάθε ἀρετὴ ζῆ διὰ τῆς ἄλλης. **Κ**αι ὅταν μία ἀρετὴ κατοικήσῃ στὴν ψυχὴ σου, ὅλες οἱ ἄλλες θὰ ἀκολουθήσουν, ὅλες σιγά-σιγά

ἀπὸ αὐτὴν θὰ προέλθουν καὶ θὰ ἀναπτυχθοῦν δι' αὐτῆς καὶ μαζί με αὐτήν. **Ναί**, ἡ **Κλίμακα τοῦ Παραδείσου** ἐξαρτᾶται ἀπὸ σένα. Πές ὅτι νηστεύω με φόβο Θεοῦ, με εὐλάβεια, με πένθος, με δάκρυα. **Μετὰ** ὁμως τὰ παρατάω. **Νά**, ἄρχισα νὰ κτίζω τὴν κλίμακα καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος τὴν γκρέμισα, τὴν ἔσπασα.

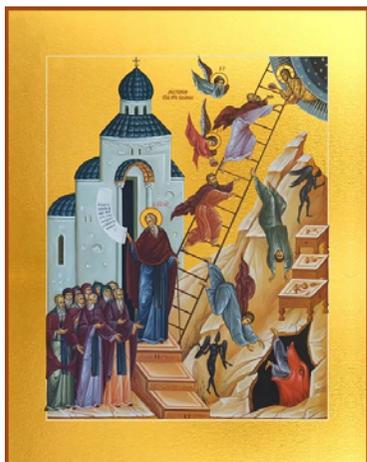
Ἐσὺ πάλι, ἐσύ, νηστεύεις συχνά, ἐγκρατεύεσαι ἀπὸ κάθε σωματικὴ τροφή. **Ἀλλὰ** νά, τὸν καιρὸ τῆς νηστείας ἀφήνεις νὰ κατοικήσῃ στὴν ψυχὴ σου ἢ ἀμαρτία, νὰ σπείρωνται στὴν ψυχὴ σου διάφοροι ἀκάθαρτοι λογισμοί, ἐπιθυμίες. **Σὲ** σένα ἀνήκει νὰ τοὺς διώχνῃς ἀμέσως μακριὰ σου με τὴν προσευχή, τὸ πένθος, τὴν ἀνάγνωσι ἢ με ὅποιαδήποτε ἄλλη ἄσκησι. **Ἀλλά**, ἂν ἐσύ, ἐνῶ νηστεύῃς σωματικῶς, τρέφῃς τὴν ψυχὴ σου με κάποια ἀμαρτία ἢ με κάποιο κρυφὸ πάθος, νά! ἐσύ, ἐνῶ ἀρχίζῃς νὰ χτίζῃς ἕνα-ἕνα τὰ σκαλοπάτια τῆς νηστείας ἀπὸ τὴν γῆ πρὸς τὸν Οὐρανὸ, ἐσὺ ὁ ἴδιος πάλι τὰ γκρεμίζεις, τὰ καταστρέφεις.

* * *

Ἡ νηστεία ἀπαιτεῖ εὐσπλαγχνία, ταπεινῶσι, πραότητα. **Ἅ**λα αὐτὰ πᾶνε μαζί. **Εἶ**ναι σὰν ἕνα συνεργεῖο οἰκοδόμων, τῶν ὁποίων ἀρχηγὸς εἶναι ἡ προσευχή. **Αὐτὴ** εἶναι ὁ ἀρχιμάστορας, ὁ ἀρχιτέκτονας, ὁ ἀρχιμηχανικὸς τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς, τῶν πνευματικῶν μας ἐφέσεων, τῆς κλίμακος ποὺ θὰ στήσουμε μεταξὺ γῆς καὶ Οὐρανοῦ.

Ἡ προσευχὴ κατέχει τὴν πρώτη θέσι. **Ἢ**ταν ἡ προσευχὴ ἐγκατασταθῇ στὴν καρδιά σου καὶ αὐτὴ φλέγεται ἀπὸ ἀδιάλειπτη δίψα γιὰ τὸν Κύριο, ὅταν Αὐτὸν συνέχεια βλέπει, Αὐτὸν συνέχεια αἰσθάνεται, τότε με τὴν προσευχὴ εἰσάγεις στὴν ψυχὴ σου ὅλες τὶς ἄλλες ἀρετές. **Τότε** ὁ μηχανικὸς (ἢ προσευχὴ) ἔχει ἄριστους τεχνίτες, κτίζει γρήγορα-γρήγορα θαυμάσιες κλίμακες ἀπὸ τὴν γῆ μέχρι τὸν Οὐρανὸ, τὶς κλίμακες τῶν σταδιακῶν σου ἀναβάσεων πρὸς τὸν Θεό, πρὸς τὴν τελειότητά Του. **Ἢ**ταν ἔχῃς δύναμι, δυνατὴ προσευχὴ, τότε καμμία νηστεία δὲν θὰ σοῦ εἶναι δύσκολη, τότε καμμία ἀγάπη δὲν θὰ σοῦ εἶναι ἀδύνατη.

Ἁγία εὐαγγελικὴ ἀγάπη! **Ἡ** προσευχὴ ἀγιάζει τὰ πάντα μέσα σου, τὴν κάθε ἄσκησί σου, τὸν κάθε λογισμό σου, τὴν κάθε αἴσθησί σου, τὴν κάθε διάθεσί σου. **Π**ροσευχὴ! **Ἄ**νυμις θεϊκὴ, τὴν ὁποία μᾶς ἔδωσε ὁ Κύριος γιὰ νὰ ἀγιάζουμε ὅ,τιδήποτε ἐναγές μέσα μας, στὴν ψυχὴ μας. **Ἡ** προσευχὴ σὲ ἐνώνει με τὸν Πανεύσπλαγχο Κύριο, καὶ Αὐτὸς ἐκχέει μέσα στὴν καρδιά σου τὴν συμπάθεια γιὰ κάθε ἄνθρωπο, γιὰ τὸν ἀμαρτωλό, γιὰ τὸν ἀδελφὸ ποὺ εἶναι ἀδύναμος ὅπως καὶ σύ, ποὺ πέφτει ὅπως καὶ σύ, ἀλλὰ καὶ ποὺ μπορεῖ νὰ σηκωθῇ ὅπως καὶ σύ· **π**οὺ τοῦ χρειάζεται ὁμως ἡ δικὴ σου βοήθεια, ἡ ἀδελφικὴ σου βοήθεια, ἡ προσευχητικὴ σου βοήθεια, ἡ ἐκκλησιαστικὴ σου βοήθεια.

Τότε, όταν δώσης βοήθεια, χωρίς ἀμφιβολία θὰ κτίσης τὴν δική σου κλίμακα, τὴν κλίμακα ποὺ ὀδηγεῖ ἀπὸ τὴν κόλασί σου στὸν παράδεισό σου· τότε, μὲ βεβαιότητα στὴν καρδιά θὰ ἀνεβαίνης ἀπὸ σκαλοπάτι σὲ σκαλοπάτι, ἀπὸ ἀρετὴ σὲ ἀρετὴ, καὶ θὰ φθάσης ἔτσι στὴν κορυφὴ τῆς κλίμακος, στὸν Οὐρανό, θὰ ἀποβιβασθῆς στὸν Οὐρανό, θὰ ἀποβιβασθῆς στὸν οὐράνιο Παράδεισο.

* * *

Ὅλα τὰ ἔχουμε, καὶ σὺ καὶ ἐγώ: ἔννέα Μακαρισμοί, ἔννέα ἅγιες εὐαγγελικὲς ἀρετές. **Αὐτὸ** εἶναι τὸ εὐαγγέλιο τῆς νηστείας, τὸ εὐαγγέλιο τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος. **Ἀρετές**, Ἀδελφοί, μεγάλες ἀρετές. **Τις** δύσκολες ἀσκήσεις τῆς νηστείας, τῆς προσευχῆς, τῆς ταπεινώσεως, ὁ Κύριος τις παρουσίασε ὡς Μακαρισμούς. **Μακάριοι** οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν (Μαθ. ε' 3)...

Ἡ ταπεινώσις! **Αὐτὴ** εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς πίστεώς μας, αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ἀρετῆς μας, αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναβάσεώς μας πρὸς τὸν Οὐρανό, αὐτὴ εἶναι τὸ θεμέλιο τῆς κλίμακός μας. **Κύριε**, ἐγὼ εἶμαι ἕνα τίποτα, Ἐσὺ εἶσαι τὸ πᾶν! **Ἐγὼ** τίποτα, Ἐσὺ τὸ πᾶν! **Ὁ** νοῦς μου εἶναι τίποτα μπροστὰ στὸν δικό Σου Νοῦ, τὸ πνεῦμα μου εἶναι τίποτα μπροστὰ στὸ Πνεῦμα Σου, ἡ καρδιά μου, ἡ γνῶσις μου... ὦ! τίποτα, τίποτα, μπροστὰ στὴν γνῶσι Σου Κύριε! **Ἐγὼ**, ἐγὼ, μηδέν, μηδέν... καὶ πίσω ἀπὸ αὐτὸ ἀναρίθμητα ἄλλα μηδενικά. **Αὐτὸ** εἶμαι ἐγὼ μπροστὰ Σου, Κύριε. **Ἡ ταπεινώσις!**

Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη ἀγία ἀρετὴ, ἡ πρώτη χριστιανικὴ ἀρετὴ. **Ὅλα** ἀρχίζουν ἀπὸ αὐτὴν... **Ἀλλὰ** οἱ Χριστιανοὶ αὐτοῦ τοῦ κόσμου, ποὺ οἰκοδομοῦμε τὴν κλίμακα τῆς σωτηρίας μας, πάντοτε κινδυνεύουμε ἀπὸ τὶς ἀκάθαρτες δυνάμεις. **Ποιές** εἶναι αὐτές; **Οἱ** ἁμαρτίες, οἱ ἁμαρτίες μας, τὰ πάθη μας. **Καὶ** πίσω ἀπὸ αὐτές ὁ διάβολος, ... **Ὅπως** οἱ ἅγιες ἀρετὲς οἰκοδομοῦν τὴν οὐράνια κλίμακα μεταξὺ Οὐρανοῦ καὶ γῆς, ἔτσι καὶ οἱ ἁμαρτίες μας φτιάχνουν μία σκάλα γιὰ τὴν κόλασι. **Κάθε** ἁμαρτία.

Ἄν ὑπάρχουν ἁμαρτίες στὴν ψυχὴ σου, πρόσεχε! **Ἄν** κρατᾶς μῖσος στὴν ψυχὴ σου μία, δυό, τρεῖς, πενήντα μέρες, πρόσεξε νὰ δῆς σὲ τί κόλασι ἔχει μεταβληθῆ ἡ ψυχὴ σου. **Τὸ** ἴδιο καὶ ἂν κρατᾶς θυμό, φιλαργυρία, αἰσχροῦ ἐπιθυμία... **Καὶ** σὺ, τί κάνεις; **Πραγματικά**, μόνος σου φτιάχνεις μία σκάλα γιὰ τὴν κόλασι.

* * *

Άλλά, ὁ Ἄγαθος Κύριος μᾶς δίνει θαυμαστό παράδειγμα.

Νά, στὸ μέσον τῆς Νηστείας, προβάλλει τὸν μεγαλῶνυμο, τὸν θαυμάσιο, τὸν ἅγιο Ἰωάννη τῆς Κλίμακος. **Ῥ**ολος λάμπει ἀπὸ τὶς ἅγιες εὐαγγελικὲς ἀρετές. **Τ**ὸν βλέπουμε πῶς ἀνεβαίνει γρήγορα καὶ σοφὰ τὴν **Κλίμακα τοῦ Παραδείσου**, τὴν ὁποίαν ἔστησε ἀνάμεσα στὴν γῆ καὶ στὸν Οὐρανό. **Ὼ**ς διδάσκαλος, ὡς ἅγιος ὁδηγός, μᾶς δίνει τὴν **Κλίμακά** του σὲ μᾶς τοὺς Χριστιανοὺς ὡς πρότυπο γιὰ νὰ ἀνεβοῦμε ἀπὸ τὴν κόλασι στὸν Παράδεισο, ἀπὸ τὸν διάβολο στὸν Θεό, ἀπὸ τὴν γῆ στὸν Οὐρανό...

* * *

Εὐχομαι ὁ ἐλεήμων καὶ μέγας ἅγιος πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης τῆς Κλίμακος...

νὰ μᾶς χειραγωγῆ στοὺς ἀγῶνες μας ἐναντίον ὅλων τῶν ἁμαρτιῶν μας μὲ στόχο τὶς ἅγιες ἀρετές· νὰ οἰκοδομήσουμε καὶ ἐμεῖς μὲ τὴν βοήθειά του τὴν δική μας κλίμακα καὶ ἀκολουθώντας τον νὰ φθάσουμε στὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, στὸν Παράδεισο, ὅπου ὑπάρχουν ὅλες οἱ οὐράνιες ἀναπαύσεις, ὅλες οἱ αἰώνιες χαρές, ὅπου μαζί του ἐκεῖ θὰ δοξάζουμε τὸν Βασιλέα ὅλων ἐκείνων τῶν ἀγαθῶν, τὸν Αἰώνιο Βασιλέα τῆς Οὐρανίου Βασιλείας, τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, **Ὼ** ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. **Ἀμήν!** □

(*) Ἱεροῦ Ἰουστίνου Πόποβιτς (†). • **Βλ.** <https://www.imaik.gr/?p=1720> • **Ἐπιμὲλ.** ἡμετ.